

Op achtjarige leeftijd trapte ik op de oude Steyr-Waffenfiets van mijn voogd, die op dat moment in Polen was gelegerd en op het punt stond met de Duitse troepen Rusland binnen te marcheren, onder onze woning aan de Taubenmarkt in Traunstein in de uitgestorvenheid van een zelfbewuste provinciemiddag mijn eerste rondje. Toen ik de smaak van die voor mij volkomen nieuwe discipline te pakken had gekregen, fietste ik al snel de Taubenmarkt af, door de Schaumburgerstraße naar de Stadtplatz, om na twee of drie rondjes om de parochiekerk het vermetele, zoals een paar uur later al moest blijken noodlottige besluit te nemen om op de fiets die ik al perfect meende te beheersen mijn vlak bij het op zesendertig kilometer afstand gelegen Salzburg in een met veel kleinburgerlijke liefde verzorgde bloementuin wonende en op zondag geliefde schnitzels bakkende tante Fanny op te zoeken, die mij het meest geschikte doel van mijn eerste tocht leek en bij wie ik van plan was na een vast niet al te korte fase van absolute bewondering voor mijn prestatie mijn buikje rond te eten en lekker te blijven slapen. De uitverkoren klasse van de fietsers had ik vanaf de eerste bewuste momenten van mijn begerig kijken bewonderd, nu hoorde ik daarbij. Geen mens had mij die zo lang tevergeefs bewonderde kunst geleerd, ik had, geheel zonder toestemming te vragen, de kostbare Steyr-Waffenfiets van mijn voogd uit het voorhuis gehaald, niet zonder een pijnlijk schuldbesef, en zonder over het hoe na te denken was ik op de pedalen gaan staan en weggereden. Omdat ik niet viel, voelde ik me die eerste momenten op de fiets al een triomfator. Het zou geheel tegen

mijn natuur zijn geweest om na een paar rondjes weer af te stappen; zoals in alles ging ik met de nu eenmaal aangevangen onderneming tot het uiterste. Zonder ook maar één verantwoordelijke persoon een woord te hebben gezegd, verliet ik, opgetild door de Waffeniets en door het daarmee gepaard gaande plezier, de Stadtplatz, om ten slotte de wielen te laten draaien door de zogenaamde Au en daarna door de vrije natuur richting Salzburg. Hoewel ik nog te klein was om echt op het zadel te zitten, ik moest zoals alle andere te kleine beginners mijn voet onder de stang door de trapper zetten, ging ik toch steeds sneller rijden, dat ik voortdurend bergafwaarts ging, was een extra genot. Als mijn familie eens wist wat ik, door een nergens aangekondigd besluit, al had bereikt, dacht ik, als ze me eens konden zien en me natuurlijk tegelijk, omdat ze wel moesten, konden bewonderen! Ik stelde me de hoogste, ja, de allerhoogste graad van hun verbazing voor. Dat mijn prestatie in staat was mijn vergrijp of zelfs misdaad uit te wissen, daar twijfelde ik geen seconde aan. Wie anders dan mij lukt het om voor het allereerst op de fiets te stappen en ervandoor te rijden, bovendien nog met de hoogste pretentie, naar Salzburg! Ze moesten begrijpen dat ik me toch altijd, tegen de grootste blokkades en weerstanden in, kon handhaven en overwinnaar was! Vooral wenste ik, terwijl ik op de pedalen trapte en de Schluchten onder Surberg al in reed, dat mijn boven alles in de wereld geliefde grootvader mij op de fiets kon zien. Omdat ze er niet waren en hoe dan ook niets van mijn nu al vergevorderde avontuur wisten, moest ik mijn karwei zonder getuigen volbrengen. Als we op een hoogtepunt zijn, willen we niets liever dan dat de bewonderende waarnemer erbij is, maar die bewonderende waarnemer ontbrak. Ik stelde me tevreden met het waarnemen van mezelf en het bewonderen van mezelf. Hoe harder de snelheid in mijn gezicht blies, hoe dicht ik mijn doel, tante Fanny, naderde, des te radicaler nam de afstand tot de plek van mijn ongehoorde daad toe. Als ik op een recht stukje weg mijn ogen even dichtdeed, proefde ik

de gelukzaligheid van de triomfator. Stiekem was ik het eens met mijn grootvader: ik deed op die dag met het mechanisch voortbewegen op wielen de grootste ontdekking van mijn leven tot dan toe, ik gaf mijn leven een nieuwe wending, misschien wel de beslissende. Zo ziet de fietser dus de wereld: van bovenaf! Hij raast voort zonder met zijn voeten de grond te raken, hij is een fietser, wat bijna zoveel betekent als: ik ben de baas over de wereld. In een weergaloze hoerastemming bereikte ik Teisendorf, dat beroemd is om zijn brouwerij. Meteen daarna moest ik afstappen en de Waffenfietser van mijn in het leger dienende en daardoor echt bijna volledig afwezige voorganger voortduwen. Ik maakte kennis met de onaangename kant van het fietsen. De weg was eindeloos, ik telde afwisselend de trottoirbanden en de scheuren in het asfalt, ik had tot op dat moment niet gemerkt dat de kous van mijn rechterbeen door de ketting vol met olie zat en in flarden naar beneden hing. De aanblik was deprimerend, moest zich uitgerekend vanuit die blik op de kapotte kous, op het met olie besmeurde en al bloedende been een tragedie ontwikkelen? Ik had nu Straß voor me. Ik kende het landschap en de dorpen daar van diverse treinreizen naar mijn tante Fanny, die met mijn oom, de broer van mijn moeder, getrouwd was. Alles zag er nu volkomen anders uit. Zouden mijn longen het wel halen tot aan Salzburg? Ik sprong op de fiets en trapte op de pedalen, het was nu meer uit wanhoop en ambitie dan uit verrukking en enthousiasme dat ik de beroemde wielrennershouding aannam om mijn snelheid nog verder te kunnen verhogen. Na Straß, waar je Niederstraß al kunt zien, brak de ketting en raakte die meedogenloos verward in de spaken van het achterwiel. Ik werd de greppel in geslingerd. Ongetwijfeld, dit was het einde. Ik stond op en keek om me heen. Niemand had me gezien. Het zou erg belachelijk zijn geweest als ik bij die fatale duikeling was betrapt. Ik raapte de fiets op en probeerde de ketting uit de spaken te trekken. Onder de olie en het bloed, trillend van teleurstelling, keek ik in de richting waar ik